

पश्चिम बंगालमध्ये भीषण रेल्वे अपघात

कांचनजंगा एक्सप्रेसला मालगाडीची धडक पाच ठार तर २५ गंभीर

कोलकाता : पश्चिम बंगालमध्ये एक मोठा रेल्वे अपघात झाला आहे. येथे रूजवर उभ्या असलेल्या कांचनजंगा एक्सप्रेसला मागून भरधाव वेगाने येणाऱ्या मालगाडीने जोरदार धडक दिली या अपघातात आतापर्यंत ५ जणांचा मृत्यू झाला आहे. एनजेपीहून सियालदहला जाणाऱ्या कांचनजंगा एक्सप्रेसला सिलीगुडी ओलांडल्यानंतर रंगपनीर स्टेशनजवळ अपघात झाल्याचे सांगण्यात येत आहे. या अपघातात रेल्वेच्या मागील बाजूच्या तीन बोगींचे मोठे नुकसान झाले आहे. या अपघातात आतापर्यंत ५

प्रवाशांचा मृत्यू झाला असून २५ जण जखमी झाल्याचे सांगण्यात येत आहे. या अपघातात मालगाडीच्या लोको पायलटचाही मृत्यू झाला आहे. रेल्वेकडून मिळालेल्या माहितीनुसार, या अपघातात दोन प्रवासी बोगी आणि एका पार्सल बोगीचे नुकसान झाले आहे. या अपघातात अनेक जण जखमी होण्याची शक्यता वर्तवली जात आहे. घटनास्थळावरील सर्व सरकारी आणि खासगी रुग्णालयांना सतर्कतेचा इशारा देण्यात आला आहे. दार्जिलिंग पोलिसांचे अतिरिक्त एसपी

अभिषेक रॉय म्हणाले, या अपघातात पाच प्रवाशांचा मृत्यू झाला असून २०-२५ जण जखमी झाले आहेत. जखमींपैकी अनेकांची प्रकृती चिंताजनक आहे. मालगाडी कांचनजंगा एक्सप्रेसला धडकल्याने हा अपघात झाला. रेल्वे, NDRF आणि SDRF जवळच्या समन्वयाने काम करत आहेत. रेल्वेमंत्री अश्विनी वैष्णव यांनी या अपघातावर शोक व्यक्त केला असून NFR परिसरात दुर्दैवी अपघात झाल्याचे सांगितले. बचावकार्य युद्धपातळीवर सुरु आहे. रेल्वे, NDRF आणि

SDRF जवळच्या समन्वयाने काम करत आहेत. जखमींना रुग्णालयात नेण्यात येत आहे. वरिष्ठ अधिकारी घटनास्थळी दाखल झाले आहेत. या घटनेवर मुख्यमंत्री ममता बॅनर्जी यांनी ट्विट केले आहे. ममता यांनी लिहिले आहे की, दार्जिलिंग जिल्ह्यातील फणसीडेवा भागात झालेल्या एका भीषण रेल्वे अपघाताबाबत समजल्यावर तिला धक्का बसला आहे. तपशिलांची प्रतीक्षा असली तरी, कांचनजंगा एक्सप्रेसची मालगाडीशी टक्कर झाल्याचे वृत्त आहे. बचाव आणि वैद्यकीय मदतीसाठी डीएम, एसपी, डॉक्टर, रुग्णवाहिका आणि आपत्ती पथके घटनास्थळी पाठवण्यात आली आहेत. युद्धपातळीवर कार्यवाही सुरु करण्याच्या सूचना देण्यात आल्या आहेत. या अपघातात १० ते १५ जणांचा मृत्यू झाल्याची भीती व्यक्त केली

जात आहे, तर डझनभर लोक जखमी अपघाताची पुष्टी करताना सांगितले की, झाल्याची माहिती आहे. कटिहार रेल्वे एनजेपी आणि कटिहार येथून बचाव विभागाचे डीआरएम यांनी फोनवर पथके रवाना करण्यात आली आहेत. अपघातानंतर किशनगंज गुवाहाटी रेल्वे मार्गावरील वाहतूक विस्कळीत झाली आहे.

चाईबासा येथे चार नक्षलवाद्यांचा खात्मा

चाईबासा :- कोल्हाणच्या जंगलात नक्षलवाद्यांविरुद्ध पोलिसांना मोठे यश मिळाले आहे. पश्चिम सिंगभूम जिल्ह्यातील गुवा पोलीस स्टेशन हद्दीतील जंगलात सुरक्षा दल आणि नक्षलवाद्यांमध्ये सोमवारी सकाळी सुरु झालेल्या चकमकीत नक्षलवाद्यांचे मोठे नुकसान झाले आहे. या चकमकीत सुरक्षा दलांनी ४ नक्षलवाद्यांचा खात्मा केला. चकमकीच्या ठिकाणाहून नक्षलवाद्यांच्या मृतदेहांसह

शस्त्रे आणि इतर साहित्य जप्त करण्यात आले आहे. मिळालेल्या माहितीनुसार, सुरक्षा दलांनी परिसरात शोध मोहीम सुरु केली होती. दरम्यान, घातपातात बसलेल्या नक्षलवाद्यांनी गोळीबार सुरु केला. प्रत्युत्तर देताना जवानांनी चार नक्षलवाद्यांना ठार केले. सध्या परिसरात शोधमोहीम सुरु आहे. काही नक्षलवाद्यांना गोळ्या लागल्याचीही माहिती आहे.

महाराष्ट्रात सर्वत्र मोफत उपचार? गरीब व गरजू रुग्णांना मिळणार लाभ

मुंबई : महाराष्ट्रात राहणाऱ्या गरीब आणि दुर्बल घटकांसाठी आनंदाची माहिती समोर आली आहे. महाराष्ट्रातील गरीब आणि दुर्बल घटकांसाठी महात्मा ज्योतिबा फुले जन आरोग्य योजना राबविण्यात येत आहे. या योजनेअंतर्गत त्यांना उत्तम आरोग्य सेवा मिळू शकणार आहे. या योजनेअंतर्गत राज्यातील सर्व शासकीय रुग्णालयांमध्ये नागरिकांना मोफत उपचार दिले जात आहेत. शिंदे सरकारच्या या योजनेचा गरीब व गरजू रुग्णांना लाभ मिळवा, हा उद्देश आहे. त्यामुळे त्यांच्या उपचारार खर्च होणारा पैसाही वाचणार आहे. मुलींच्या लग्नासाठी सरकार देणार पैसे

महाराष्ट्राचे आरोग्य मंत्री म्हणाले की, आता राज्यातील शासकीय रुग्णालयांमध्ये सर्व प्रकारचे उपचार मोफत केले जात आहेत. सार्वजनिक आरोग्य विभागांतर्गत २,४१८ संस्था आहेत. प्राथमिक आरोग्य केंद्र, ग्रामीण

रुग्णालय, महिला रुग्णालय, जिल्हा सामान्य रुग्णालय, उपजिल्हा रुग्णालय, संदर्भ सेवा रुग्णालय आणि कर्करोग रुग्णालय येथे नागरिकांना मोफत उपचार मिळणार आहेत. सध्या या सुविधांमध्ये दरवर्षी २.५५ कोटी नागरिक उपचार घेतात. मोफत आरोग्य सेवा देऊन ही संख्या वाढवण्याचे महाराष्ट्र सरकारचे उद्दिष्ट आहे. गेल्या वर्षी जूनमध्येच महाराष्ट्र सरकारने महात्मा ज्योतिबा फुले जन आरोग्य योजनेची व्याप्ती वाढवण्याची घोषणा केली होती. कव्हेरज मर्यादा २ लाख रुपयांवरून ५ लाख रुपये करण्यात आली आहे. आता या योजनेचा लाभ राज्यातील सर्व नागरिकांना मिळणार आहे. यापूर्वी या योजनेचा लाभ पिवळा शिधापत्रिकाधारक, अंत्योदय अन्न योजना शिधापत्रिकाधारक, अन्नपूर्णा शिधापत्रिकाधारक व केशरी शिधापत्रिका धारकांना मिळत होता. संकटाचा सामना करणाऱ्या १४ जिल्ह्यांतील पांढरे शिधापत्रिकाधारक शेतकरी कुटुंबांचाही समावेश करण्यात आला आहे. मंत्रिमंडळाच्या मान्यतेने, आता सर्व नागरिकांना या योजनेचा लाभ मिळणार आहे. संपूर्ण महाराष्ट्रात आरोग्य सेवांचा व्यापक प्रवेश सुनिश्चित होणार आहे.

लक्ष्मण हाकेंच्या उपोषणाकडे गांधीयाने पाहावे; पंकजा मुंडेंचा रोख कोणाकडे?

जालना : अंतरवली सराठीच्या वेशीवर ओबीसी नेते लक्ष्मण हाके आणि त्यांचे सहकारी नवनाथ वाघमारे यांचे गेल्या चार दिवसांपासून आमरण उपोषण सुरु आहे. त्यांच्या उपोषणाचा पाचवा दिवस आहे. मराठा समाजाला आरक्षण देताना ओबीसी समाजाला धक्का लागणार नाही याची लेखी हमी सरकारने द्यावी या मागणीसाठी हे आमरण उपोषण सुरु आहे. दरम्यान लक्ष्मण हाके आणि त्यांचे सहकारी नवनाथ वाघमारे यांची प्रकृती खालावत चालली आहे. या पार्श्वभूमीवर भाजप नेत्या पंकजा मुंडें यांनी ट्वीट केले आहे. तसेच समान न्यायाची अपेक्षा मायबाप सरकारकडून असते. हाके यांच्या उपोषणाकडे गांधीयाने पाहावे, अशी मागणी पंकजा मुंडें यांनी सरकारकडे केले आहे.

प्रकृती खालावत आहे. शासनाची भूमिका माय-बापाची असावी. सर्व वर्गांना, सर्व आंदोलनांना सारखीच वागणूक मिळावी. समान न्यायाची अपेक्षा मायबाप सरकारकडून असते. यांच्या उपोषणाकडे गांधीयाने पाहावे. लक्ष्मण हाकेंच्या उपोषणाचा आजचा पाचवा दिवस ओबीसी आंदोलक लक्ष्मण हाकेंच्या उपोषणाचा आजचा पाचवा दिवस आहे. राज्य

ओबीसीची जातनिहाय जनगणना व्हावी लक्ष्मण हाके काय म्हणाले? लक्ष्मण हाके म्हणाले, आमची एकच विनंती एका बाजूला शासन आणि सर्वच पक्षांचे प्रमुख ओबीसीला धक्का लागणार नाही म्हणत आहेत. त्याचवेळी मनोज जरांगे आमही ओबीसी मराठा समाज घुसवला असं म्हणत आहेत. त्यामुळे ओबीसींच्या मनामध्ये चिंतेचे वातावरण ओबीसींना डावलल्याची भावना आहे. ओबीसी आरक्षणाला धक्का लागत नाही तर कसा लागत नाही? आणि आताच्या ज्या कुणबी नोंदी दिल्या जात आहेत, याच लेखी उतर सरकार ने द्यावे. आमही कोणत्याही जातीचा द्वेष करत नाही, आमचे शिष्टमंडळ उद्या मुंबईला जाईल, पण ओबीसींना कसा धक्का लागत नाही हे सरकारने सांगवे, तोपर्यंत उपोषण सुरुच राहील.

संत ज्ञानेश्वर महाराज पालखी सोहळा २९ जूनपासून सुरु होणार

सातारा : लाखो वारकऱ्यांचे लक्ष लागलेला संत ज्ञानेश्वर महाराज पालखी सोहळा २९ जूनपासून सुरु होणार आहे. हा सोहळा दि. ६ जुलै रोजी सातारा जिल्ह्यात आगमन करणार आहे. यावर्षी सोहळ्याचे जिल्ह्यात पाच मुक्काम राहणार आहेत. तर ११ जुलै रोजी सोहळा सोलापूर जिल्ह्यात प्रवेश करून पंढरपूरकडे मार्गस्थ होणार आहे. आळंदी येथून दि. २९ जून रोजी श्री संत ज्ञानेश्वर महाराज पालखी सोहळा सुरु होणार आहे. पुणे, सातारा आणि सोलापूर जिल्ह्यात प्रस्थान करत सोहळा पंढरपूरला जातो. दि. ६ जुलै रोजी पालखी सातारा जिल्ह्यातील खंडाळा तालुक्यात प्रवेश करणार आहे. दि. १० जुलै रोजी सकाळी रात्रीचा मुक्काम लोंगंद येथे असणार आहे. तर दि. ७ रोजीही लोंगंद येथेच मुक्काम असेल. तर दि. ८ जुलै रोजी सकाळचा विसावा व दुपारचे भोजन लोंगंद येथे घेऊन पालखी लोंगंद येथून मार्गस्थ होईल. दुपारचा विसावा चांदोबाचा लिंब येथे होईल. तर मुक्काम तरडगाव, ता. फलटण येथे होणार आहे. ९ जुलै रोजी सकाळी तरडगाव येथून पालखीचे प्रस्थान होईल. त्यानंतर सकाळचा विसावा दत्तमंदिर काळज, दुपारचे भोजन निभोरे ओढा आणि विसावा वडजल येथे राहील. त्यानंतर रात्रीचा मुक्काम फलटण येथे राहणार आहे. दि. १० जुलै रोजी सकाळी फलटण येथून पालखीचे प्रस्थान होईल. सकाळचा विसावा विडणी, दुपारचे भोजन पिंपरद, विसावा निंबळक फाटा येथे असेल. तर रात्रीचा मुक्काम बरड येथे असणार आहे. दि. ११ जुलै रोजी सोलापूर जिल्ह्यातील प्रवेशासाठी बरड येथून पालखीचे प्रस्थान होईल. त्यानंतर सकाळचा विसावा सोलापूर जिल्ह्यात प्रवेश करेल. सोलापूरमधील रात्रीचा मुक्काम हा माळशिरस तालुक्यातील नातेपुने येथे राहणार आहे.

संपादकीय

अशी असावी शाळा

अशी असावी शाळा, घडवी विद्यार्थ्यांचा भ्रम पाया संस्काराची शिदोरी देऊन देई उज्वल भविष्य देशाला शाळा या एका शब्दापाशी खरं तर एक अनामिक ओढ आहे. जिद्दाला, आपुलकी, आदर आहे. आपलं एक अखंड विश्व या एका ठिकाणी सामावलेलं असतं आणि म्हणूनच शाळा आपल्याला पुढील आयुष्यात या खुल्या जगात खंबीरपणे नेतूच करण्याची, सुखी क्षणांचा आनंद घेण्याची, प्रामाणिकपणे जगण्याची, आत्मविश्वासाने समाजात वावरण्याची ताकद देते. नेहमीच समाजाच्या जडणघडणीत शाळेचाच मोठा हातभार असतो. म्हणूनच जिथे देशाच्या भावी नागरिकांचा पाया रचला जातो, अशा शाळा दर्जेदार व गुणवत्तापूर्ण असणे आवश्यक आहे.

सद्यस्थितीत शाळा, दर्जेदार शिक्षण, शाळांची माध्यमे, शाळांचे बोर्ड (सी.बी.ए.सी., आय.सी.ए.सी., स्टेट बोर्ड) शाळांमधील भौतिक सुविधा यांवर बराच उदास होऊ आहे आणि त्यांच्यात स्पर्धाही सुरू आहे. अनेक शाळांचा लौकिक पाहायला व ऐकायला मिळत आहे. तेव्हा या सर्व मिश्रणात शाळा मराठी असेल तर ती कशी असावी अशी कल्पना केली. स्वतःशी सुसंवाद साधला आणि आपोआप अनेक प्रश्नांची उत्तरे उलगडू लागली. कल्पनेत अगदी सुगमपणे खोल्याची एक एक वीण घट्ट बसावी आणि निसर्गाची किम्या साकारावी किंबहुना, तसेच झकझकी असावी मराठी शाळा माझ्या कल्पनेत अशी अवोलेपणे लेखणी फिरू लागली.

खरं पाहता, समाजातील बराच पालकवर्ग भौतिक सुविधांची रेलचेल असलेल्या इतर माध्यमांच्या शाळांकडे वळत आहे. म्हणजे खूप पैसे भरले की, पाल्याच्या शिक्षणाबाबत आपण निश्चित अशी काहीशी परिस्थिती निर्माण झाली आहे. अशा शाळांमधून २०-२५ पुस्तकांचे ओझे घेऊन लहान मुले ए.सी. वर्गात बसतात. शाळेतील नाश्यापासून जेवणापर्यंत खाद्यपदार्थ पुरवले जातात. प्रोजेक्टर, कॉम्प्युटरवर सर्व शिक्षण त्यामुळे मुले विद्यार्थी-शिक्षक आंतरक्रिया, सुसंवाद कमी, मित्र-मैत्रीणांबरोबर विचारांची देवाणघेवाण नाही. सहकार्य भावना नाही त्यामुळे मुले एकलकोंडी व परावलंबी होत आहेत. या शिक्षणप्रक्रियेतून यंत्रवत मॅटू निर्माण होताना दिसत आहेत. केवळ साचेबद्ध ज्ञान घेऊन सांख्यिकी गुण मिळवलेले विद्यार्थी पाहिले की, लक्षात येते की, या पिढीतील संवेदनशीलता, सुसंस्कृतपणा, स्वावलंबन, संस्कार असे आणखी बरेचसे गुण कुठे हळूहळू गेलेत? ही बाब खरं तर खूपच गंभीर आहे. त्यामुळे समाज कोणत्या दिशेने जात आहे, असा प्रश्न आहे. भौतिक सुविधा विद्यार्थ्यांना मिळणे गरजेचे आहेच. परंतु असे ठामपणे सांगायचे वाटते की, जर शाळा मराठी असेल तर ती अशी असावी की जी विद्यार्थ्याला ज्ञानाच्या भांडारासोबत सुसंस्काराची भलीमोठी शिदोरी देऊन विविध सकारात्मक अनुभवांचा देवा देण एक सक्षम नागरिक देशाच्या हाती सुपुर्त करेल. संस्कारक्षम शिक्षण ही बाब विशेष नमूद करावीशी वाटते आणि मराठी माध्यमांच्या शाळेतील ही गोष्ट नक्कीच साध्य होऊ शकते. विद्यार्थ्यांना पुस्तकी ज्ञानासोबत संस्कारक्षम, आत्मविश्वासपूर्ण शिक्षण देण्याचे शिवधनुष्य पेलणारी मराठी शाळा असावी. खरं तर वाचन-लेखन शिकवण्याचे काम सर्वच शाळांमधून होत असते. मात्र ज्ञानरचनापद्धतीवर प्रत्यक्ष अनुभूती, कृती-उपक्रम-कार्यक्रम यांवर आधारित हसतखेळत, आनंददायी शिक्षण देणारी शाळा असावी.

शाळा जरी मराठी असली तरी तेथे भाषेचा भेदभाव नसावा. इंग्लिश, हिंदी इतर विषयांचे ज्ञानही तेथे अभ्यासपूर्ण दिले जावे. प्रत्येक भाषा शिक्षणाला तिथे न्याय दिला जावा. विद्यार्थ्यांकडे प्रत्येक विषयाचे भाषा शिक्षणाचे भरपूर ज्ञान असावे. त्याकरिता मराठी भाषेइतक्याच आनंद मुलांना इतर भाषांचे शिक्षण घेतानाही वाटावा. मराठी शाळेतील शिक्षक ध्येयवेडे असावेत जे साचेबद्ध शिक्षणाच्या बंधनात न अडकता शिक्षणाच्या विविध वाटा चोखाळताना दिसावेत. शिक्षक-मुद्याध्यापक-पालक-कर्मचारी यांमध्ये सौहार्दाचे नाते असावे. शिक्षणात होणारे बदल स्वीकारून स्वतःला अद्ययावत ठेवणारे, तसेच तंत्रज्ञान शिक्षक व मुद्याध्यापक असावेत. आणि मग याच ऋणानुबंधाच्या सावलीत देशाचे वटवृक्ष वाढावेत व बहरावेत. याक्षणी प्रार्थनेच्या ओळी स्मरतात,

तू बुद्धी दे, तू तेज दे, नवचेतना विश्वास दे, जे सत्य, सुंदर सर्वथा, आजन्म त्याचा ध्यास दे

अशा अनेक मराठी शाळांमधून तो विश्वास, बुद्धी, नवचेतना व सत्याचा ध्यास विद्यार्थ्यांमध्ये निर्माण व्हावा. शाळेचे माध्यम मराठी असले तरीही तेथे बंधुतेचे, समतेचे, संवादाचे, सहकार्याचे बालकडू दिले जावे. तेथे भारतातील विविध धर्म जाती संस्कृतीची परिभाषा मुलांना कळावी, एकोपा, बंधुतेचे, समानतेचे महत्त्व मुलांना कळावे. त्याकरिता शाळांमधून सर्व धर्मांचे सण साजरे व्हावेत. विविध धार्मिक स्थळे, आता शेतकऱ्यांची ओळख मुलांना व्हावी. त्याबद्दल विद्यार्थ्यांमध्ये आदर निर्माण व्हावा. सामाजिक बांधिलकी जपत शाळेने विविध कार्यक्रमांतून अशी संघी पालक- शिक्षक-विद्यार्थी यांना उपलब्ध करून द्यावी. ज्यामुळे समाजात शाळेची एक ओळख निर्माण व्हावी. ती शाळा आदर्श ठरावी.

मराठी शाळेने गुणवत्तापूर्ण शिक्षण देताना वाचनाचे दालन उघडून द्यावे की ते विद्यार्थी वाचनसंपन्न करावेत. खेळाच्या विविध संघी मुलांना द्याव्यात. विद्यार्थ्यांच्या शारीरिक, भावनिक आरोग्याची काळजी शाळेने घ्यावी. प्रत्येक विद्यार्थ्याची परिस्थिती समजून घेऊन त्याला शालेय प्रवाहात आणावे. विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासास पोषक वातावरण निर्माण करावे. शिक्षण देणारी शाळा नक्कीच त्या बालकाचे आयुष्य उज्वल करेल.

शाळेमध्ये स्वच्छता, वैज्ञानिक दृष्टीकोन, स्त्री-पुरुष समानता, श्रमदान, संवेदनशीलता अशा मूल्यंची रूजवण व्हावी. त्यातून समाजहित जपणारे विद्यार्थी त्या शाळेचे अभिमान ठरतील.

शाळांकडे समाजपरिवर्तनाचे साधन म्हणून पाहिले जाते. मात्र समाजात मराठी शाळांचे आस्तित्व खरे धोक्यातच आहे. परंतु, जे दर्जेदार शिक्षण मराठी शाळा देऊ शकतात ते इतर नक्कीच नाही देऊ शकत. हळूहळू अनुभवातून समाजाला समाजहित लाक्षात येईल. कारण भारतीय संस्कृती संस्कार संपूर्ण जगाला दिशा देण्याचे कार्य करत आहे. तेव्हा अशा मराठी शाळा म्हणजे मराठी मातृभाषेतील शाळा या विद्यार्थी घडविण्याचे, समाज जागृतीचे कार्य करून विकासाचा पाया भक्कम करतील व राष्ट्रहितार्थ कार्य करतील.

शैक्षणिक गुणवत्ताबरोबर भौतिक सुविधांचाही विचार होणे गरजेचे आहे. शालेय इमारत शांत व आनंददायी परिस्थितीत असावी. ती योग्य आकारात असून भरपूर प्रकाश, वारा येणारी स्वच्छ असावी. काही आपत्तीकाळात विद्यार्थ्यांना विनाअडथळा शाळेतून बाहेर पडता यावे. शाळेच्या भिंती बोलक्या असाव्यात. नकाशे, सुविचार, दिनविशेष सहज नजरेस पडावेत. शाळा निसर्गाशी पर्यावरणाशी मैत्री करणारी असावी. विद्यार्थ्यांना निरीक्षणास वक्तृत्वास, प्रयोग करण्यास अभिव्यक्त होण्यास वाव मिळावा. याकरिता समाज ग्रंथालय, प्रयोगशाळा, क्रीडांगण, संगणक कक्ष, डिजीटल वर्ग असावेत. अध्ययन-अध्यापनात वेळोवेळी त्याचा वापर व्हावा. विद्यार्थी संख्येनुसार पाण्याची व्यवस्था, शौचालय व्यवस्था असावी. शाळेत विविध शैक्षणिक असावे. शालेय सहल, सन्नेहसंमेलन, स्पर्धा, स्पर्धापरीक्षा, सांस्कृतिक कार्यक्रमां यात जास्तीत जास्त विद्यार्थी सहभागी करून घ्यावेत. विशेष विद्यार्थ्यांकरिता विशेष सुविधा असाव्यात. ज्यामुळे कोणीही शिक्षणापासून वंचित राहणार नाही. शासनाकडून मिळणाऱ्या सर्व सुविधा शाळेने सोप्या पद्धतीने विद्यार्थ्यांपर्यंत पोहोचविण्यास सहकार्य करावे आणि सर्व विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक प्रवाहात लावावे.

भोर तालुक्यात ७ हजार ५०० हेक्टरवर खरिपाचा पीकपेरा

शेतकऱ्यांची पेरणीची लगबग

भोर : यावर्षी मान्सूनने वेळेत हजेरी लावल्याने भोर तालुक्यात खरिपातील महत्वाचे भात पीक ७ हजार ५०० तर सोयाबीनचा ३ हजार हेक्टरवर पेरा होणार असून, सध्या शेतकऱ्यांची पेरणीची लगबग सुरू आहे. बहुतांश शेतकऱ्यांची सोयाबीन, कडधान्य पेरणी तसेच भातरोपांचे तवे टाकणी पूर्ण झाली आहे.

तालुक्यात दर वर्षी खरिपातील पिके पेरणीवेळी खते, बी-चिण्यायांची कमतरता भासत होती. मात्र, यंदा महाबीज तसेच कर्नाटकी एंथोची इंध्राणी वगळता खते व सुधारित वाणाची बी-बियाणे विक्रेत्यांकडे शेतकऱ्यांच्या मागणीनुसार मुबलक आहेत. तर बहुतांश शेतकऱ्यांकडून मागील वर्षाचे स्वतः कडील भात व सोयाबीनचे बियाणे पेरणीसाठी वापरण्यात येत आहे. मागील आठ दिवसांमध्ये तालुक्यात जोरदार मान्सूनचा पाऊस आणि सुरुवात केली होती. दोन दिवस जोरदार बरसलेल्या

पावसामुळे शेतकऱ्यांनी पेरणी थांबवली होती. मात्र, सध्या शेतात पेरणीसाठी घात आल्याने शेतकरी लगबगीने पिकांची पेरणी करीत आहेत. पेरणी वेळी मधून-मधून जोरदार पावसाच्या सरी बरसत असल्याने शेतकऱ्यांना पेरणी थांबवावी लागत आहे. तर, डोंगरांगांच्या शेजारील अडचणीच्या शेतांमध्ये ट्रॅक्टर जात नसल्याने बैलजोडी औतवाल्या मालकाला शेतात पेरणी करून देण्याची विनवणी शेतकऱ्यांना करावी लागत आहे. ट्रॅक्टरच्या सहाय्याने पेरणी करण्यावर जोर... पूर्वीच्या काळात शेतातील सर्व

भोर तालुक्यात खरिपामध्ये महत्वाचे सोयाबीन आणि भात पीक घेतले जाते. या धर्तीवर सर्वत्र विक्रेत्यांकडे बी-बियाणे शेतकऱ्यांच्या मागणीनुसार १ हजार ७५० क्विंटल उपलब्ध केलेले आहे. बियाणे खरेदी करून बहुतांशी शेतकऱ्यांनी पेरणी पूर्ण केलेले आहे. तर काही शेतकरी करीत आहेत.

- संजीवन गायकवाड, प्रभारी तालुका कृषी अधिकारी, भोर

प्रकारची मशागत वारंगुळा किंवा वजावणी पध्दतीने बैलजोडीच्या सहाय्याने केली जात होती. मात्र सध्या ग्रामीण भागातील गावोगावी तुळक हाताच्या बोटाने मोजण्याइतक्याच बैलजोडी आहेत. त्यामुळे शेतातील हंगामी काम करणे शक्य होत नसून वेळेत मशागत, पेरणी पूर्ण होण्यासाठी शेतकरीवर्ग ट्रॅक्टरच्या सहाय्याने पेरणी करण्यात व्यस्त आहेत.

शेतकऱ्याला शेत जमीन करणे झाले जिकरीचे नोकरी निमित्त स्थलांतरामुळे शेत कामासाठी असलेला मनुष्यबळाचा अभाव, दिवसेंदिवस वाढत असलेले

बियाणांच्या मोलमजुरीच्या किंमती, त्याच नैसर्गिक आपत्ती व पारंपरिक पध्दतीने शेत कामासाठी असलेली बैलजोडीची कमतरता त्यामुळे ट्रॅक्टरने मशागत करावी लागत असून फार पाच वर्षांपूर्वी ट्रॅक्टर चा नांगरणी, फणपाळी व पेरणी चा दर साधारणतः पाचशे ते सहाशे रुपये होता परंतु पेट्रोल डिझेल चे दरवाढीमुळे तो सध्या नऊशे ते एक हजार झाला आहे. दिवसेंदिवस वाढत असलेले पेट्रोल, डिझेलचे दर त्या मानाने शेतातून मिळणारे उत्पन्न व होणारा खर्च पाहता शेती करणे शेतकऱ्यांना जिकरीचे होत आहे त्यामुळे बहुतांशी शेती पडीक होऊ लागली आहे.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या 'प्रॉब्लेम ऑफ रुपी' वर शतकोत्तर जागतिक परिषद लंडन येथे संपन्न

पुणे : डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर स्कूल १९२३ मध्ये लंडन स्कूल ऑफ इकॉनॉमिक्समध्ये 'दि प्रॉब्लेम ऑफ रुपी : इट्स ओरिजिन अंड इट्स सोल्युशन' या विषयावरील प्रबंध डॉ.एससी पदवीसाठी सादर केला होता. याच्या शतकपूर्ती निमित्त साप्यास सहकारी संस्था, पुणे आणि मराठी अर्थशास्त्र परिषद, महाराष्ट्र राज्य यांच्या संयुक्त विद्यमाने लंडन येथे जागतिक परिषदेचे आयोजन केले होते. नुकत्याच भरवण्यात आलेल्या या जागतिक परिषदेत भारताच्या आर्थिक स्थितीवर भाष्य करणारा लेखाजोखा मांडण्यात आला.

या परिषदेसाठी ६ ते १२ जून २०२४ या कालावधित भारतानून ३१ प्रतिनिधी आणि इतर ठिकाणावरून १४ प्रतिनिधी लंडनमध्ये दाखल झाले होते. यामध्ये डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणेचे माजी संचालक रविंद्र चव्हाण, डॉ.केशव पवार, डॉ. गजानन पट्टेबहादूर, डॉ.संजोय रॉय, प्रा.डॉ.सुभाष वाघमारे, अॅड.विजयालक्ष्मी खोपडे, डॉ.सध्या नारखेडे, डॉ.वृषाली रणधीर, डॉ.मधना भोसले, सौ. मंगला चव्हाण, डॉ. सुधीर मस्के, अॅड समाधान सुरावे, अविनाश देवसठवार आदींचा सहभाग होता. लंडन येथील किंग्ज हेन्री रोड वरील डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर रहात होते त्या घराला भेट देवून परिषदेची सुरुवात झाली. तर ११ जून २०२४ रोजी लंडन स्कूल ऑफ इकॉनॉमिक्स जवळील ग्रेज इन हॉल मध्ये झालेल्या या जागतिक परिषदेचे उद्घाटन मुंबई हायकोर्टचे न्यायाधीश पृथ्वीराज चव्हाण यांनी ऑनलाईन पध्दतीने केले. तर भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयाचे न्यायाधीश प्रसन्ना वराळे यांनी समारोपाच्या सत्रात मार्गदर्शन केले. दरम्यान, डॉ बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या आर्थिक परिप्रेक्षातून भारताच्या आर्थिक प्रश्नांवर दिशादर्शक भाष्य करणारे पुस्तक लवकरच ऑक्सफर्ड विद्यापीठाच्या प्रेस तर्फे प्रकाशित करण्यात येणार असल्याचे यावेळी जाहीर करण्यात आले.

देशमुख, आय.डी.बी.आय बँकेचे माजी चेअरमन किशोर खरात, दिल्ली विद्यापीठाचे प्रा.डॉ.संजोय रॉय, सेंट्रल बँक ऑफ इंडियाचे माजी जनरल मॅनेजर दीपक कांबळे, सर्वोच्च न्यायालयाचे न्यायाधीश प्रसन्न वराळे इत्यादी मान्यवर उपस्थित होते.

डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या शतकपूर्ती निमित्त साप्यास सहकारी संस्था, पुणे आणि मराठी अर्थशास्त्र परिषद, महाराष्ट्र राज्य यांच्या संयुक्त विद्यमाने लंडन येथे जागतिक परिषदेचे आयोजन केले होते. नुकत्याच भरवण्यात आलेल्या या जागतिक परिषदेत भारताच्या आर्थिक स्थितीवर भाष्य करणारा लेखाजोखा मांडण्यात आला.

लोणी काळभोर येथील विष्णूदास फलटणकर यांचे अल्पशा आजाराने निधन

लोणी काळभोर, (पुणे) : सार्वजनिक बांधकाम विभागाचे सेवानिवृत्त कर्मचारी व लोणी काळभोर (ता. हवेली) येथील विष्णूदास मारुती फलटणकर (वय ६९) यांचे रविवारी (ता.

१६) रात्री अल्पशा आजाराने निधन झाले. त्यांच्या पश्चात पत्नी, एक मुलगा, मुलगी, व लोणी नऊ आसा परिवार आहे. लोणी काळभोर येथील पत्रकार महेश फलटणकर यांचे ते चुलते होते.

एक मित्र एक वृक्षचा अनोखा उपक्रम

देऊळगाव राजे : १० जून हा दिवस जागतिक नेत्रदान दिन म्हणून साजरा केला जातो, नेत्र तज्ञ डॉक्टर प्रेमकुमार भट्ट डोंड यांच्या मार्गदर्शनाखाली एक मित्र एक वृक्ष हा ग्रुप नेत्रदानावरील काम करत आहे, आतापर्यंतच्या या प्रवासात ३२ मृत लोकांचे नेत्रदान करून घेण्यात गुपला यश आले आहे. वेगवेगळ्या कॉलेज, संस्था व सामाजिक उपक्रमांच्या माध्यमातून नेत्रदान याविषयी जनजागृती ग्रुप करत असतो, आज जागतिक नेत्रदान दिनाच्या औचित्य साधून केडगाव येथील बी.बी खळदकर

नेत्रदान दिन म्हणून साजरा केला जातो, नेत्र तज्ञ डॉक्टर प्रेमकुमार भट्ट डोंड यांच्या मार्गदर्शनाखाली एक मित्र एक वृक्ष हा ग्रुप नेत्रदानावरील काम करत आहे, आतापर्यंतच्या या प्रवासात ३२ मृत लोकांचे नेत्रदान करून घेण्यात गुपला यश आले आहे. वेगवेगळ्या कॉलेज, संस्था व सामाजिक उपक्रमांच्या माध्यमातून नेत्रदान याविषयी जनजागृती ग्रुप करत असतो, आज जागतिक नेत्रदान दिनाच्या औचित्य साधून केडगाव येथील बी.बी खळदकर नर्सिंग अँड फिजिओथेरेपी कॉलेजमध्ये विद्यार्थ्यांना नेत्रदान याविषयी माहिती देण्यात आली. विद्यार्थ्यांचा उत्साह वाखाणण्याजोगा होता, सर्व विद्यार्थ्यांनी या चळवळीमध्ये सहभागी होऊन जास्तीत जास्त नेत्यांकडून घेऊन आंदोलकांना दृष्टी देण्याचं कार्य प्रामाणिकपणे भविष्यात करू अशी स्वाही दिली. यावेळी डॉक्टर प्रेमकुमार भट्ट यांचे डोळ्यांची काळजी व नेत्रदान विषयी मार्गदर्शन मिळाले. नेत्रदान व आवयदान ही चळवळ आता तरुणांनी आपल्या हाती घेतली पाहिजे असे मत एक मित्र एक वृक्ष ग्रुप चे अध्यक्ष प्रशांत मुधा यांनी केले. नेत्रदान व आवयदान चळवळीत बी बी खळदकर कॉलेज चळवळीत कायम सहभागी असेल असे मत डॉ. भरत खळदकर यांनी व्यक्त केले. या कार्यक्रमाचे आयोजन व सूत्रसंचालन एक मित्र एक वृक्ष ग्रुपचे संचालक डॉक्टर श्रीवल्लभ अचवट यांनी केले होते.

तीन वर्षांपासून कांदा चाळीची प्रतिक्षाच !

कारंजा :- गेल्या तीन वर्षांपासून कांदाचाळीची लाटरी लागत नसल्याने कृषी विभागाच्या या कांदाचाळ सोडलीबद्दल आता शेतकऱ्यात संश्रम निर्माण झाल्याचे चित्र कारंजा तालुक्यात पहावयास मिळत आहे. अशातच शेतकऱ्यांची कांदा चाळीसाठीची प्रतिक्षा मात्र अद्यापही कायम आहे.

वळले. त्यामुळे मागील काही दिवसात कांदा लागवडीखालील क्षेत्रात लक्षणीय वाढ झाली. परंतु कांदा निघाल्यानंतर अपेक्षीत भाव मिळत नसल्याने साठवणुकीचा प्रश्न निर्माण झाला. यावर उतारा म्हणून राज्य शासनाने कृषी विभागाच्या माध्यमातून यासाठी कांदा चाळ योजना सुरू केली. या योजनेअंतर्गत शेतकऱ्यांना अनुदान दिले जाते. यासाठी शेतकऱ्यांना महाडिबीटी पोर्टलवर ऑनलाईन अर्ज करावा लागत असून त्यानंतर त्याची सोडत जाहीर होते. आणि त्यातील पात्र शेतकऱ्यांना कांदाचाळ बांधण्यासाठी प्रशासकीय मान्यता दिली जाते. परंतु सन २०२० मध्ये ज्या शेतकऱ्यांनी अर्ज केले त्यांची निवड मात्र अद्यापही

झाली नसल्याने या शेतकऱ्यातून नाराजीचा सुरू उमटत आहे. कांदा हा नाशवंत असला तरीही लोकांच्या दररोजच्या आहारात कांदा हा अविभाज्य भाग आहे. जून ते ऑक्टोबर प्रसंगी फेब्रुवारीपर्यंत रब्बी हंगामात तयार झालेला कांदा पुरवून वापरला जातो आणि म्हणूनच कांदा साठवणुकीचा नितांत गरज भासते. कारण या कालावधीत नवीन कांदा कोठेही उत्पादीत होत नसतो. म्हणून शास्त्रोक्त पध्दतीने उभारलेल्या कांदाचाळीत ४-५ महिन्यांपर्यंत कांदा सुस्थितीत राहू शकत असल्याने होणारे नुकसान टाळून वाढविता येऊ शकते. ५० मेट्रीक टनची कांदाचाळ बांधण्यासाठी साधारणपणे २ लाख ९४ हजार तर २५ मेट्रीक टनची कांदा चाळ बांधण्यासाठी १ लाख ४८ हजार एवढा खर्च येतो. त्यातील ५० टक्के रक्कम अनुदान म्हणून दिली जाते. परंतु गेल्या काही दिवसापासून लोखंडाचे भाव वाढल्याने शासनाने ठरवून दिलेल्या अंदाजपत्रकात कांदाचाळीचे बांधकाम होत नसल्याने अंदाजपत्रकीय रक्कम वाढविण्यात यावी, अशी मागणी

सुध्दा केली जात आहे. तीन वर्षांततरीही प्रतीक्षा कायम सन २०२० मध्ये ज्या शेतकऱ्यांनी कांदा चाळीसाठी ऑनलाईन अर्ज भरले त्यांना अद्यापही कांदाचाळीची लाटरी लागली नाही. त्यामुळे कृषी विभागाच्या लाटरी संदर्भात शेतकऱ्यात संश्रम निर्माण झाला असून, अद्यापही शेतकऱ्यांना कांदा चाळीची प्रतीक्षा कायम आहे. त्याबरोबरच सद्य परिस्थितीत दिल्या जात असलेल्या अनुदानात वाढ करण्यात यावी अशी मागणी सुद्धा शेतकऱ्यातून केली जात आहे.

ऐन पावसाळ्यात रायगड जिल्ह्यात ४२२ जागांसाठी पोलीस भरती ३१ हजार जणांची पावसात शारीरिक चाचणी घेण्याचे आव्हान

अलिबाग : रायगड पोलीस दलातील ४२२ रिक्त पदांसाठी ऐन पावसाळ्यात पोलीस भरती होणार आहे. पावसाच्या कालावधीत ३१ हजार ६३ जणांची शारीरिक चाचणी घेण्याचे मोठे आव्हान यंत्रणेसमोर असणार आहे. याच वर्षी जानेवारी महिन्यात रायगड पोलीस दलातील २१८ जागांसाठी पोलीस भरती प्रक्रीया पार पडली होती. आता ४२२ जागांसाठी भरती प्रक्रीया पार पडणार आहे. यात ३९१ पोलीस शिपाई, ९ बॅन्ड्समन पोलीस शिपाई आणि ३१ चालक पोलीस शिपाई पोलीस पदांचा समावेश आहे.

पासून ३१ हजार ०६३ उमेदवारांच्या शारीरिक चाचणीला प्रत्यक्ष सुरुवात होणार आहे. पावसाचे दिवस असल्याने यंदा ही भरती प्रक्रीया अलिबाग येथील पोलीस मुख्यालयात घेतली जाणार नाही. त्या ऐवजी नेऊली येथील जिल्हा क्रीडा संकुलात कागदपत्र पडताळणी, शारीरिक मोजमाप, १०० मीटर धावणे आणि

गोळाफेक चाचणी होणार आहे. तर ८०० आणि १६०० मीटर धावणे चाचणी आरसीएफ कॉलनी कुरूळ येथे पार पडणार आहे. दररोज ८०० ते १००० मुलांना चाचणीसाठी बोलवले जाणार आहे. त्यामुळे ३१ हजार उमेदवारांची शारीरिक चाचणी पूर्ण होण्यासाठी साधारणपणे एक महिन्याचा कालावधी लागण्याची शक्यता आहे. पावसाचे दिवस असल्याने या शारीरिक चाचणी प्रक्रीयेत अडथळे निर्माण होण्याची शक्यता आहे. अशावेळी उमेदवारांना चाचणीसाठी पुढील तारीख देण्याचे नियोजन ठेवण्यात आले आहे. राज्यातील इतर भागांच्या तुलनेत कोकणात कितीतरी जास्त पाऊस पडतो. अशावेळी पावसात उमेदवारांच्या शारीरिक चाचण्या घेणे हे यंत्रणेसाठी चांगलेच आव्हानात्मक ठरण्याची शक्यता आहे. राज्यत सरगळीचे एकाच वेळी पोलीस

भरतीची प्रक्रीया होत आहे. त्यानुसार रायगड जिल्ह्यातही पोलीस प्रशासनाने भरती प्रक्रीया निपक्षपातीपणे पार पडावी यासाठी नियोजन केले आहे. कोणत्याही गैरप्रकाराला या प्रक्रीयेत थारा दिला जाणार नाही. पावसामुळे एखाद दिवशी शारीरिक चाचणी झाली नाही तर त्या दिवशीच्या उमेदवारांना सोयीस्कर दिवशी पुन्हा बोलविले जाणार आहे. भरतीप्रक्रीये दरम्यान कोणत्याही व्यक्तीकडून ओळखीचे, अमिष दाखवून पैशाची मागणी केली गेल्यास, उमेदवारांनी थेट पोलीस अधिकांक कार्यालयात ०२१४१-२२८४७३ या क्रमांकावर संपर्क साधावा आणि तक्रार नोंदवावी. दरम्यान लांबून भरतीसाठी येणाऱ्या उमेदवारांसाठी राहण्याच्या व्यवस्थेचे नियोजन आम्ही करत आहोत.

पंढरपूर आषाढी वारीत सहभागी होणाऱ्या दिंड्यांना २० हजार रुपयांचे अनुदान : मुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे

पंपरी : पंढरीची आषाढी वारी समीप आली आहे. तर प्रशासकीय तयारी सुरु झाली आहे. राज्य शासनाने सोहळ्यातील तीन हजार दिंड्यांना २० हजार अनुदानाची घोषणा दस्तुरखुद मुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांनी केली आहे. त्यावरून वारकरी संप्रदायात मत - मतांतरे सुरु झाली आहेत. आक्षेप -प्रति आक्षेप होऊ लागले आहेत.

शासनाच्या अधिपत्याखाली असणाऱ्या देवस्थानांनी याबाबत सावध भूमिका घेतली आहे. तर 'अखंडपूर्ण वारीची वाट चालणाऱ्या संतांच्या पायिकांनी विरोध दर्शविला आहे. दिंड्यांना अनुदान नको, वारी आणि तीर्थक्षेत्रावर सेवासुविधांचे सक्षमीकरण करा, तसेच काही दिंड्या अनुदान मिळवत ते घ्या

अशी संमिश्र भूमिका आणि सू वारकरी संप्रदायातून उमटत आहे. पंढरीचा वारकरी, वारी चुको न दे हरि वारी म्हणजे वारकरी संप्रदायाचा गाभा आणि विदुलचरणे तहलिन होऊन नाचत गात पंढरीच्या विदुरायला भेटण्याची ओढ या वारकरी संप्रदायातल्या प्रत्येकाला असतेच. वारीची ओढ सुरु झाली

आहे. स्थानिक प्रशासनापासून तर जिल्हा राज्य शासनाच्या वतीने सोहळ्याची तयारी सुरु आहे. त्यामुळे बैठका सुरु झाल्या आहेत. त्यावेळी मुंबई येथील बैठकीत 'पंढरपूर आषाढी वारीत सहभागी होणाऱ्या दिंड्यांना २० हजार रुपयांचे अनुदान दिले जाईल, अशी घोषणा मुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांनी केली. यंदाची आषाढी वारी स्वच्छ, निर्मल आणि सुरक्षित व्हावी यासाठी शासन सर्वतोपरी नियोजन करत असल्याचेही मुख्यमंत्र्यांनी सांगितले. याबैठकीस उपमुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस, मंत्री चंद्रकांत पाटील यांच्या उपस्थितीत होते.

संत तुकाराम महाराज पालखी सोहळ्याची तयारी अंतिम टप्प्यात आलेली आहे. नियोजना संदर्भात पुण्यात तसेच मुंबई येथे बैठक झाली. त्यामध्ये प्रशासनाची तयारी आणि शासनाकडून होणारे सहकार्य याबाबत माहिती देण्यात आली. शासनाने दिंड्यांसाठी

जाहीर केलेल्या अनुदानाबाबत काही वारकरी विरोध करत आहेत, हा त्यांचा विरोध व्यक्तिगत आहे. वारी सोहळ्यास आणि दिंड्यांना बळ देण्यासाठी राज्य शासन प्रयत्न करीत आहे.

अशा आहेत वारकऱ्यांच्या अपेक्षा

१) पालखी मार्ग रंदीकरण काही भागात अपूर्ण आहे. पालखी तळ जागांचा प्रश्न आहे. जागांचा प्रश्न सोडवायला हवा.

२) वारीमार्गावर आता वृक्षारोपण आणि वृक्ष संवर्धनाची मोहीम, पर्यावरणाची वारी करण्याची गरज. निर्मलवारी संकल्पनेस बळ द्यायला हवे. वारीकाळात वैद्यकीय सुविधा सक्षम कराव्यात.

३) देहू, पंढरपूर आणि आळंदी या तीर्थ क्षेत्रमध्ये इंद्रायणी आणि चंद्रभागा नदी आहेत. तिचे प्रदूषण थांबलेले नाही. प्रदूषण रोखण्याची गरज आहे.

धनुष्यबाण शिंदेसेनेचाच; राज्यात आमचीच ताकद अधिक : मंत्री सामंत

रत्नागिरी : लोकसभा निवडणूक निकालानंतर धनुष्यबाण काही गैरसमज पसरवले जात आहेत. मात्र चिन्ह कोणाला द्यावे, याबाबतचे निकष आहेत. त्यासाठी घटना पाहिली जाते. त्यामुळे या चर्चांना कोणताही आधार नाही, असे उद्योगमंत्रीउद्यय सामंतयांनीरत्नागिरीतीलपत्रकार परिषदेत सांगितले. त्यातही शिंदेसेनेने निवडणुकीत मिळवलेले यश उद्धवसेनेपेक्षा मोठे असल्याचेही त्यांनी जावजून सांगितले.

लोकसभा निवडणुकीत उद्धवसेना अधिक जागा जिंकली आहे, असे सांगत धनुष्यबाण निशाणीबाबत गैरसमज पसरवण्याचे काम काही लोक करत आहेत. मात्र चिन्ह

कोणाचे हे ठरवण्याचे निकष वेगळे आहेत, असे ते म्हणाले. लोकसभा निवडणुकीमध्ये राज्यात शिंदेसेनेचा स्ट्राईक रेट अधिक आहे. शिंदेसेनेने १५ जागा लढवल्या आणि त्यात सातजण वीजयी झाले. उद्धवसेनेने २३ जागा लढवल्या आणि त्यात त्यांचे ९ उमेदवार विजयी झाले. शिंदेसेनेचा स्ट्राईक रेट ४६.६७ टक्के आहे तर उद्धवसेनेचा ४२.६६ टक्के आहे. मतांच्या सरासरीमध्येही शिंदेसेनेला उद्धवसेनेपेक्षा अडीच लाख मते अधिक आहेत.

राज्यात १३ ठिकाणी शिंदेसेना आणि उद्धवसेना आमनेसामने लढत झाली. त्यात ७ ठिकाणी शिंदेसेनेला यश आले आहे. शिंदेसेनेचे सरासरी मताधिक्य १ लाख ६ हजार आहे तर उद्धवसेनेचे सरासरी मताधिक्य ८६ हजार ९४४ आहे. प्रत्येक बाबतीत शिंदेसेनेने उद्धवसेनेला मात दिली आहे. त्यामुळे आता बिनबुडाच्या चर्चा कोणी करू नयेत, असे ते म्हणाले.

महाविकास आघाडीच्या जागा वाटपाचे ठरले सूत्र मुंबई : आगामी विधानसभा निवडणुकीच्या पार्श्वभूमीवर महाविकास आघाडीने घटक पक्षांमधील जागावाटपाचे प्राथमिक सूत्र निश्चित करी निवडणुकीच्या दृष्टीने तयारीसाठी आघाडी घेतली आहे. जागा वाटपाच्या प्राथमिक सूत्रानुसार काँग्रेस १०० जागा लढविणार आहे तर शिवसेना उद्धव ठाकरे गट ९० ते ९५ आणि राष्ट्रवादी काँग्रेस शरदचंद्र पवार पक्ष ८० ते ८५ जागांवर निवडणूक लढविणार आहे.

नुकत्याच पार पडलेल्या लोकसभा निवडणुकीत जागा वाटपाला विलंब झाल्यामुळे अनेक उमेदवारांना फटका बसला. या निवडणुकीत तसे होऊ नये यासाठी महायुतीने जागा वाटपाचे प्राथमिक सूत्र निश्चित केले आहे.

विदर्भ, मराठवाडा, उत्तर आणि पश्चिम महाराष्ट्रात काँग्रेस, कोकण आणि मुंबईत शिवसेना तर पश्चिम आणि उत्तर महाराष्ट्रात राष्ट्रवादी काँग्रेसच्या उमेदवारांना प्राधान्य असणार आहे.

वायनाड मतदारसंघातून प्रियंका गांधी लढणार ?

नवी दिल्ली : लोकसभा निवडणुकीचा निकाल लागून १० दिवसांहून अधिक काळ लोटला आहे. यंदाच्या निवडणुकीत राहुल गांधी हे वायनाड आणि रायबरेलीचा दोन मतदारसंघातून निवडून आले. त्यामुळे त्यांना या दोन्ही मतदारसंघांपैकी एकाची निवड करावी लागणार आहे. राहुल गांधींना निर्णय घेण्यासाठी आता ४८ तास उरलेत. रायबरेली या काँग्रेसच्या पारंपारिक मतदारसंघातून राहुल गांधी ३ लाख ९० हजार तर वायनाडमधून २ लाख ६४ हजार मताधिक्याने राहुल गांधींचा विजय झाला आहे.

नियमानुसार, राहुल गांधी यांना वायनाड किंवा रायबरेली या दोन मतदारसंघांपैकी एक जागा सोडावी लागेल. निवडणुकीचा निकाल लागल्यापासून १४ दिवसांत २ पैकी एक मतदारसंघ

सोडण्याचा नियम आहे. जर १४ दिवसांत कुठल्याही एका जागेवरून राजीनामा न दिल्यास दोन्हीही जागा रिक्त मानल्या जातात. याचा अर्थ १८ जूनपर्यंत रायबरेली अथवा वायनाड यातील एका जागेवरून राहुल गांधींना राजीनामा द्यावा लागेल. कुठल्याही सदस्याला राजीनामा द्यायचा असेल तर लोकसभा अध्यक्षकडे लिखित स्वरूपाने द्यावा लागतो. जर एखाद्या सदस्याने राजीनामा दिला तर ६ महिन्यांच्या आत त्या जागेवर पोटनिवडणूक घ्यावी लागते.

सध्या लोकसभा सचिवांकडून राजीनामा स्वीकारल्यानंतर त्याचे गॅजेट प्रसिद्ध केले जाईल आणि त्यानंतर ते निवडणूक आयोगाला पाठवले जाईल. निवडणूक आयोग त्या जागेला रिक्त घोषित करून त्याठिकाणी पोटनिवडणुकीसाठी अधिसूचना

काढेल. राहुल गांधी हे वायनाड मतदारसंघातून राजीनामा देऊ शकतात आणि त्याठिकाणी होणाऱ्या पोटनिवडणुकीत प्रियंका गांधी निवडणूक लढतील असे बोललं जातं परंतु प्रियंका गांधी निवडणूक लढणार की नाही याबाबत सस्पेन्स आहे. लोकसभा निकालानंतर राहुल गांधी यांनी मतदारांचे आभार मानत मी कुठली जागा सोडावी आणि कुठल्या जागेवर कायम राहावे याबाबत द्विधा मनस्थितीत आहे असे म्हटलं मात्र जो काही निर्णय असेल त्याने सर्वांनाच आनंद होईल असे सूतोवाच त्यांनी केले. त्यामुळे वायनाडमधून प्रियंका गांधी निवडणूक लढतील अशी चर्चा सुरु झाली. या चर्चेला केरळ प्रदेशाध्यक्षांनीही दुजोरा दिला. राहुल गांधी वायनाडमधून राजीनामा देतील असे प्रदेशाध्यक्ष के सुधाकरन यांनी संकेत दिले.

खाजगी कसमादे शेतकरी कृषी उत्पन्न बाजारचा नवा प्रयोग

शेतकरी कार्यसमिती देणार शेतकरी हितासाठी योगदान

ढोलबारे : अलिकडे महिनाभरापूर्वीच बागलाण तालुक्यातील ढोलबारे येथे सुरु झालेल्या 'खाजगी कसमादे शेतकरी कृषी उत्पन्न बाजार समिती'ने शेतकरी हिताच्या दृष्टीने नवा प्रयोग राबविला आहे. बाजार समितीच्या निर्णयप्रक्रियेत शेतकरी हिताचे निर्णय घेण्यासाठी शेतकरी, विविध चळवळींमधील घटक, महिला यांचा सहभाग असावा या हेतूने बाजार समितीचे सभापती सुरेश (नाना) पवार यांच्या संकल्पनेतून 'शेतकरी कार्य समिती' निर्माण करण्यात

आली. या कार्यसमितीमध्ये शेतकरी चळवळीबरोबरच विविध क्षेत्रातील विभिन्न वयोगट आणि समाजघटकांना प्रतिनिधित्व देण्यात आले आहे. या 'शेतकरी कार्यसमिती'मधील नवनिर्मुक्त सदस्यांचा सत्कार समारंभ बाजार समितीच्या आवारात पार पडला. माँ जिजाऊंच्या पुण्यतिथीनिमित्त त्यांच्या प्रतिमेस आणि महान शेतकरी नेते स्व. शरद जोशी यांच्या प्रतिमेस पुष्पहार अर्पण करत दीपप्रज्वलन, अभिवादन झाल्यानंतर या सत्कार

समारंभाची सुरुवात करण्यात आली. कार्यक्रमामध्ये प्रस्तावनेत सभापती सुरेश (नाना) पवार यांनी सांगितले की, शेतकरी हा केंद्रबिंदू माणून, शेतकरी हिताला प्राधान्य देत, 'खाजगी पाण्याची सुविधा, व्यापारी विश्रांतीसाठी कक्ष, प्रशासक पाकिंग यांसारख्या प्रमुख वैशिष्ट्यांमुळे 'खाजगी कसमादे शेतकरी कृषी उत्पन्न बाजार' ही आदर्श ठरली असून शासनाने देखील हा आदर्श घ्यावा अशी अपेक्षाही यावेळी मान्यवरांनी व्यक्त केली. शेतकरी प्रतिनिधींच्या इच्छा

उन्नतीसाठी व्हावा या हेतूने ही शेतकरी कृतीसमिती निर्माण केली असून बळीराजाच्या कल्याणासाठी आपण कटीबद्ध आहोत, त्याबरोबरच ही बाजार समिती अधिकाधिक सर्वसमावेशक करण्यासाठी प्रयत्नशील असून लवकरच याच आवारात भाजीपाला, फुड आणि धान्य मॉकॅटही सुरु करणार असल्याचेही त्यांनी यावेळी नमूद केले.

कार्यक्रमाप्रसंगी शेतकरी नेते दिपक बापूजी पगार, भाऊसाहेब अण्णा अहिरे, बिंदूशेट शर्मा, आदिंनी मनोवात व्यक्त करत बाजार परिसरात सुरु करण्यात आलेल्या सुविधांबद्दलही कौतूक केले. शेतकऱ्यांना मोफत चहा-अल्पोपहार, शुद्ध पिण्याच्या पाण्याची सुविधा, व्यापारी विश्रांतीसाठी कक्ष, प्रशासक पाकिंग यांसारख्या प्रमुख वैशिष्ट्यांमुळे 'खाजगी कसमादे शेतकरी कृषी उत्पन्न बाजार' ही आदर्श ठरली असून शासनाने देखील हा आदर्श घ्यावा अशी अपेक्षाही यावेळी मान्यवरांनी व्यक्त केली. शेतकरी प्रतिनिधींच्या इच्छा

आणि आकांक्षा लक्षात घेत बाजाराचे सचिव गणेश पवार यांनी आपल्या मनोगतातून शेतकऱ्यांच्या अपेक्षापुर्तीसाठी, शेतकरी हितासाठी आपण सर्वो तोपरी बांधील असल्याचे त्यांनी यावेळी नमूद केले. शेतकरी हे आमचे दैवत असल्याचेही यावेळी गणेश पवार म्हणाले. कार्यक्रमाचे अध्यक्षस्थान कृष्णा (नाना) भामरे यांच्याकडे सोपविण्यात आले होते. त्यांनी आपल्या अध्यक्षिय मनोगतात सांगितले की, या बाजार समितीमुळे शेतकऱ्याला उत्तम पर्याय उपलब्ध झाला असून ढोलबारे गावाचे नाव कांदा निर्माणीच्या व्यवहारांमुळे जगाच्या पाठीवर पोहणार आहे.

त्याबद्दल त्यांनी समाधान व्यक्त करत अधिकाधिक शेतकऱ्यांनी या बाजार समितीचा लाभ घ्यावा असे आवाहन देखिल केले. याप्रसंगी नवनिर्मुक्त शेतकरी कार्यसमितीमधील शैलेन्द्र जिभाऊ कापडणीस, महेश विजय देवरे, सुभाष साहेबराव शिंदे, रविंद्र चिला अहिरे (भाऊसाहेब

आण्णा), पंडित नारायण साळवे (माजी प्राचार्य), बिंदूशेट रविशेट शर्मा, ज्योतीराव उद्धव बागुल, संजय शांताराम भदाणे, मयुर कौतिक नेरकर, संदीप प्रकाश गांगुडे, सुनिल नामदेव वाघ, प्रवीण भगवान अहिरे, विनोद राजाराम पाटील, डॉ. कपिल यादवराव अहिरे, सुनिल शिवराम गवळी, नितीन जयंतराव अहिराव, प्रदीप सयाजी देवरे, नयन लक्ष्मण सोनवणे, अनिल रामदास भामरे, भास्कर हरी बागुल, राजाराम महिपत गांगुडे, रावसाहेब दावल टोंबरे, भिला काशीनाथ टोंबरे, संगीता दिपक नांदे, चंद्रकला गोपीचंद चौरे आदि नवनिर्मुक्त सदस्यांचा यथोचित सत्कार करण्यात आला, याप्रसंगी पांडुरंग पवार, सुभाष नंदन, काका निकम, कृष्णा नाना, भाऊसाहेब भामरे, डी. डी खैरणार, लक्ष्मण शिंदे, राहुल पवार यांसह विविध क्षेत्रातील मान्यवर, शेतकरी, व्यापारी उपस्थित होते. कार्यक्रमाचे निवेदन प्रा. अमोल बच्छाव यांनी केले, तर आभार चेतना पगारे यांनी मानले.

विद्यार्थ्यांना लाभेना वेळत प्रवास

सातारा : ग्रामीण भागातील एम.टी बस म्हणजे गोरगरीबांच्या प्रवासाचे हक्काचे वाहन आहे. आता शाळा महाविद्यालय सुरु झाल्यामुळे विद्यार्थ्यांना एम.टी बस शिवाय पर्याय नाही. शाळेतून मिळतोय एम.टी पास पण विद्यार्थ्यांना लाभेना वेळेत एम.टी प्रवास अशी अवस्था पाहण्यास मिळाली आहे.

सातारा जिल्ह्यातील ग्रामीण भागातून शिक्षण व उच्च शिक्षण घेण्यासाठी गोरगरीब, कष्टकरी, शेतकरी, शेतमजूर यांची मुले सकाळी सहा वाजता उठून रात्रीच्या मुक्कामी एम.टी. बसने सातारा शहराकडे शिक्षणासाठी येतात. दुपारी शैक्षणिक तास संपल्यानंतर त्यांना परतीच्या प्रवासाच्या वेळेला दुपारी बारा वाजता सुटणारी एम.टी. बस तीन वाजता मिळत आहे. ज्यांच्याकडे जेमतेम पैसे आहेत. अशी मंडळी वडापच्या वाहनाने आपल्या गावी जात आहेत. तर काहींच्याकडे पैसे नसल्यामुळे त्यांना तीन तीन तास एम.टी. प्रवासासाठी थांबवावे लागत आहे. श्री संत ज्ञानेश्वर महाराजांची पालखी आल्यानंतर अनेक जादा बसेस पंढरपूरच्या दिशेने रवाना होतात. अशा वेळेला विद्यार्थ्यांना पांडुरंग... पांडुरंग... म्हणण्याची वेळ येते. दि. १५ जून पासून शाळा- महाविद्यालय सुरु झाले असून शासनाच्या एम.टी महामंडळाच्या ६६ टक्के इतक्या तिकिटा मधील सवलतीमुळे अनेक विद्यार्थी हे एम.टी. बसचे पास काढून प्रवास करतात. दोन दिवस झाला तर काढण्यासाठी उशीर झाला तर एम.टी बस प्रवासासाठी सवलत मिळत नाही. त्यांना संपूर्ण एम.टीचे प्रवास भाडे भरावे लागते. काहींना एम.टी.तून प्रवास करणे याशिवाय पर्याय उरत नाही. शासनाच्या पुण्यश्लोक पुण्यश्लोक अहिल्याबाई होळकर योजनेअंतर्गत बारावीपर्यंत शिक्षण घेणाऱ्या सर्व विद्यार्थ्यांना मोफत एम.टी. पास वितरण केलेले आहे. सातारा जिल्ह्यात दररोज एम.टी.चे नियमित प्रवासी आहेत.

भाजपने सुरु केली विधानसभेची तयारी

महाराष्ट्रासह या चार राज्यांत प्रभारी आणि सहप्रभारी नेमले

मुंबई : नुकत्याच पार पडलेल्या लोकसभा निवडणुकीनंतर आता भाजपने आगामी विधानसभा निवडणुकीची तयारी सुरु केली आहे. या वर्षी चार राज्यांमध्ये विधानसभा निवडणूक होणार आहे. यात महाराष्ट्र, हरियाणा, झारखंड आणि जम्मू-काश्मीरचा समावेश आहे. दरम्यान, भाजप हायकमांडने या चार राज्यांसाठी नवीन निवडणूक प्रभारी आणि सह-प्रभारी नियुक्त केले आहेत. भूपेंद्र यादव यांना महाराष्ट्राचे प्रभारी बनवले आहे, तर अश्विनी वैष्णव सहप्रभारी म्हणून काम पाहतील. दुसरीकडे, हरियाणा मध्ये धर्मेन्द्र प्रधान यांना प्रभारी बनवण्यात आले आहे, तर

विपलव कुमार देव सहप्रभारी असतील. तसेच शिवराज सिंह चौहान झारखंडचे प्रभारी असतील. त्यांच्या मदतीला आसामचे मुख्यमंत्री हिमंता बिस्वा सरमा आणि सहप्रभारी म्हणून काम पाहतील. यासोबतच जी किशन रेड्डी यांना जम्मू-काश्मीरचे प्रभारी बनवण्यात आले आहे. ही नियुक्ती तत्काळ प्रभावाने लागू करण्यात आली आहे. जम्मू-काश्मीर मध्ये ३० सप्टेंबरपूर्वी निवडणुकीची शक्यता आहे. यानंतर उर्वरित तीन राज्यांमध्ये ऑक्टोबर-नोव्हेंबरमध्ये निवडणुका होऊ

शकतात. सूत्रांनी दिलेल्या माहितीनुसार, भाजप सर्व ९० जागांवर उमेदवार उभे करू शकते. येथे शेवटची विधानसभा निवडणूक २०२४ मध्ये झाली होती. भाजप आणि पीडीपीचे युतीचे सरकार स्थापन झाले, पण हे सरकार जून २०१८ मध्ये पडले. ऑक्टोबर-नोव्हेंबरमध्ये झारखंड-महाराष्ट्र-हरियाणा मध्ये निवडणुका झारखंड, महाराष्ट्र आणि हरियाणा मध्ये ऑक्टोबर-नोव्हेंबरमध्ये निवडणुका होण्याची शक्यता आहे. या तीन राज्यांच्या सद्यस्थितीबद्दल बोलायचे झाले, तर हरियाणा मध्ये भाजपचे सरकार आहे. नायबसिंग सैनी हे राज्याचे मुख्यमंत्री आहेत.

लोकसभा निवडणुकीतील उत्कृष्ट कामगिरीमुळे यावेळी काँग्रेसचेही मनोबल उंचावले आहे. त्यांनी हरियाणात सरकार स्थापन करण्याचा दावा केला आहे. लोकसभा निवडणुकीत भाजपने ५ जागा गमावल्या तर काँग्रेसने ५ जागा जिंकल्या. २०१९ मध्ये काँग्रेसला एकही जागा मिळाली नाही. झारखंड मध्ये झारखंड मुक्ती मोर्चा आणि काँग्रेसचे युतीचे सरकार आहे. राज्याचे विद्यमान मुख्यमंत्री चंपाई सोरेन आहेत. दुसरीकडे महाराष्ट्रात महायुतीचे सरकार आहे. राज्याचे विद्यमान मुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे आहेत. त्यांना भाजप, आणि अजित पवार यांची साथ आहे.

साताच्यात जुलैमध्ये ऐतिहासिक वाघनख्याची प्रतीक्षा

सातारा : छत्रपतींची राजधानी असलेल्या सातारा येथील छत्रपती शिवाजी महाराज प्राचीन वस्तू संग्रहालयामध्ये जुलै महिन्याच्या दुसऱ्या आठवड्यात शिवाजी महाराजांनी शौर्य दाखवले ती वाघनखे साताच्यात येणार आहे. छत्रपती शिवाजी वस्तू संग्रहालयाचे सातारासह पश्चिम महाराष्ट्रातील शिवभेरीना वाघनख्याची प्रतीक्षा सुरु झालेली आहे. छत्रपती शिवाजी वस्तू संग्रहालयाचे अधीक्षक श्री प्रविण शिंदे यांनी वाघ नखे देवण्याची व्यवस्था केलेली आहे. याबाबत माहिती अशी की, पोलादीपट्टीवर पाच इंच अंतर व चार सव्वा इंच लांबीचे तीक्ष्ण वाघनखे व त्याला तिन्ही बाजूने शिरा व खालच्या बाजूला धार असलेले दोन्ही बाजूच्या अंगठ्या असणारी ही वाघ नखे सध्या इंग्लंडच्या म्युझियम मध्ये असून छत्रपती शिवाजी महाराजांनी त्याचा वापर केला होता. असा इतिहास तज्ञांचे मत आहे. हीच वाघनखे पुन्हा साताच्यात येणार आहे. वास्तविक पाहता राजा जयसिंग यांनी तयार केलेली पोलादी धातूची वाघ नखे टिपू सुलतानाच्या घरी नोकरीस असलेल्या सुबाय्या पेलवान यांच्या जवळच्या व्यक्तीकडून ती घेण्यात

आलेली असल्याची इतिहासात नोंद आहे. या वाघनख्यासाठी खबरदारीचे उपाययोजना छत्रपती शिवाजी प्राचीन वस्तू संग्रहालय सातारा या ठिकाणी सीसीटीव्ही बसवण्यात आलेले आहेत. ग्रील दरवाजा व सेंसर असल्यामुळे या वाघनख्याची सुरक्षा भेदून कोणालाही आत जाता येणार नाही. अशी चोख व्यवस्था करण्यात आलेली आहे. शिवरायांनी अफजलखान वधावेळी वापरलेली वाघनखे आज कुठे आहेत,? पण इंग्लंडस्थित व्हिक्टोरिया आणि अल्बर्ट म्युझियममध्ये शिवरायांची म्हणून एक वाघनखे ठेवलेली आहेत. ती वाघनखे या म्युझियमला मराठ्यांचा आद्य इतिहासकार ग्रॅट डफ यांचा वंशज अँड्रियन ग्रॅट डफ यांच्याकडून भेट म्हणून मिळालेली होती. जेम्स कनिंगहॅम ग्रॅट डफ हा मराठ्यांचा इतिहास लिहिणारा इंग्रज अधिकारी सातारा संस्थानचा रेसिडेंट म्हणून काम करत होता. त्यावेळी त्याची आणि छत्रपती प्रतापसिंह महाराजांची दोस्ती झाली होती. त्यातूनच

प्रतापसिंह महाराजांनी ग्रॅट डफला आपल्याकडील एक वाघनखे भेट दिले होते. याची नोंद स्वतः एल्फिन्स्टनने एका पत्रात केली आहे. शिवाजी महाराजांची म्हणून ओळखली जाणारी आणखी दोन वाघनखे इ. स. १९१९ पर्यंत तरी सातारासह छत्रपतींच्या राजवाड्यात पाहावयास मिळत होती. इ. स. १८७४ मध्ये हा डफचा मुलगा भारत भेटवीर आला होता. त्यावेळी त्याने सातारा येथील राजवाड्याला भेट दिली होती. त्या वेळी या ठिकाणी दोन वाघनखेही पाहिली होती. त्याचे वर्णन त्याने आपल्या 'नोड्स ऑफ इंडियन जर्नी' या पुस्तकात लिहून ठेवले आहे. आज व्हिक्टोरिया अल्बर्ट म्युझियममध्ये असणारी वाघनखेही शिवरायांची आहेत याला अजूनपर्यंत तरी सबळ पुरावा नाही. कारण अशा पद्धतीची वाघनखे प्रतापसिंह महाराजांनी ग्रॅट डफ व एल्फिन्स्टनला दिली होती. इ. स. १८२६ च्या अगोदर आणि त्यानंतर इ. स. १८४४ पर्यंत शिवरायांची म्हणून ओळखली जाणारी दोन वाघनखे सातारा छत्रपतींकडे होती.

